

SLOVENSKI NAROD

iznaja več dan popoldne, izvzemati ostajajo in preživita. — Izvzemati do 50 petr vrtov Din 2, do 100 vrtov Din 2.50, od 100 do 300 vrtov Din 2, resti izvzemati petr vrtov Din 4. — Popust po dogovoru, izjemni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesечно v Jugoslaviji Din 12. — za iznosomstvo Din 25. — Rokopis se ne vradijo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA. Književna ulica 8. Nov. 8.
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO. Ljubljanska cesta 26. — CELJE: celjsko upravljanje: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 85; podružnice uprave: Kocanova ulica 2, telefon 82-180. — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna tranzitica v Ljubljani št. 10.351

V pričakovanju odločitve:

Sovjetska pomoč katalonski vladi

Če madridske vlade ne bo več mogode rečiti, bo Sovjetska Rusija z vsemi sredstvi podprtja katalonsko vlado, da tako pripomore k zmagi levičarjev

London, 13. oktobra o Mnogo razburjenja je povzročila v londonskih krogih vest, ki jo poleg španskih upornikov potrebuje tudi francoski in italijanski liste, da se je Rusija že odločila podpreti z vsemi sredstvi katalonsko vlado, če bi se izkazalo, da bi bila pomoč Madridu že prekasna.

Po informacijah iz Pariza se je te dni organiziral poseben sredozemski revolucionarni odbor pod vodstvom nadzorstvom komitev. To odbor se bo za enkrat omejil na akcijo v Španiji, Portugalski, Franciji in Severni Afriki. Vsa akcija v Španiji in Kataloniji se ima prepustiti izključno ruskemu vojnemu komisarijatu, ki je izdal v to sredo odredb.

Marksistična podpora madridski vladi

Pariz, 13. oktobra. o Iz Marseillea sta v poslednjih dveh dneh odpula dva španska partniki z 800 lonomi raznega blaga, ki so ga poslali v Španijo razne marksistične organizacije in mednarodna Rdeča pomoč. S partnikoma je odpotovalo v Španijo tudi nad 100 francoskih in belgijskih prostovoljev.

ki so jih zbrali v zadnjem času po raznih levičarskih centralah.

Izpust ženskih talcev

London, 13. oktobra. AA. Zunanji urad je objavil naslednji uradni komunikat: Po posredovanju mednarodnega Rdečega krizala je nedavno sestavljena baskovska vlada pristala na to, da izpusti vse ženske, ki so bile v Bilbau pripire kot talci. Sedaj so jih odpejalni na neko angleško vojo ledjo. Misijo, da bodo tudi nacionalisti izpustili sedaj vse baskovske žene, ki jih imajo kot talce.

Novi uspehi upornikov

Pariz, 13. oktobra. w Na podlagi brezicnih vesti Radio-kluba v Tenerifi javila »Intransigent«, da so vse čete generala Franca zasedle postojanke za napad na Madrid. Uporniška letala so zopet metalna letake na Madrid, ki pozivajo prebivalstvo k predaji. V odseku pri Oviedu so uporniški čete zasedle goro Maranco. odkoder obvl-

dujejo mesto Oviedo. Agencija »Radio« javila o borbah pri Madridu, da so po početišču nacionalističnega glavnega stana v Burgosu oddelki tujake legije in maroški vojakov zasedli vas Sodo in da se nahajajo 12 km od Ovieda.

La Coruña, 13. oktobra AA. Havas: Tuječi radio objavlja, da so vladne čete izvile obupen poskuš, da bi ponovno zavzele izgubljene položaje. Nacionalistično letaletvo pa jih je pognovalo v beg.

General Quijero de Llano je objavil, da so južne čete zavzele včeraj Selmes in da bodo danes zavzele Penoro.

Nacionalistična letala so bombardirala Bilbao in pri tem precej poškodovala neko vladno krizarko. Izve se, da vlada med bilbaškim veliko ogrožanje nad madrilsko vlado, ker ne pošteje ojačenj v Bilbao.

Vladna poročila

Madrid, 13. oktobra AA. Havas: Uradno objavlja, da je vladno letaletvo včeraj uspešno bombardiralo Mondragon. Vladne

čete počasi zavzemajo Oviedo. Uporniki se z velikimi izgubami umikajo v vojašnice in v druga močna velika poslopja. Na južni fronti so vladna letala napadli Renarje.

Huesca je obklopljena. Uporniki brez uspeha skušajo prodreti skozi obroč. Vladno topništvo je včera: ves dan bombardiralo mestno. Letala zaradi slabega vremena niso mogla opraviti svojega dela. Obiti je bil napad upornikov na goro Albuquiere.

Pessimizem zunanjega ministra

Pariz, 13. oktobra. w Kakor javlja agent Havas iz Madrida, da zunanjji minister madridske vlade imel govor, v katerem je izjavil, da ne bi bilo umestno zatajiti delevskemu razredu položaja v Madridu. Ako se ne bo dalo vse na razpolago za obrambo Madrida, potem revolucionarni pokret ne bo imel uspehov. Vse, kar se bo storilo za obrambo prestolnice, bo brezuspešno, ako se povelja vlade ne bodo brezpogojno izvedla.

Planica vleče!

Kljub borbi proti mamutskim skakalnicam na vseh stranach posnemajo »prepovedano« Planice

Borba okoli Planice nam je še dobro v spominu in s tem v zvezi tudi sklep konгрesa FIS-e v Garmisch-Partenkirchen, ki je določila: da sme biti kritična točka pri skakalnicah pri največ 80 m. Kakor pri vseh drugih športnih panogah, tako se tudi smučarski sport, zlasti skoki najbrž ne bodo dali zaustaviti z za lase privlečenimi paragrafi. Najboljši dokaz temu je, da na več mestnih grade orjaške skakalnice, kakor jih imamo v Planici. »Völkischer Beobachter« od 11. t. m. namreč poroča, da grade v Rennu na Norveškem smučarskem stadijonu, ki bo imel nič manj kakor stiri skakalnice s kritičnimi točkami pri 30, 40, 60 in 90 m. Poleg stadijona bo tudi stalna progla za slalom.

Prepoved shodov v Angliji

Važni sklepi angleške vlade

London, 13. oktobra. z. Ministrski predsednik Baldwin se je vrnil s svojega večmesečnega dopusta in je zopet prevzel vodstvo vladnih poslov. V teku včerajnjega dne je imel dolgotrajne razgovore s posameznimi resornimi ministri. Ti razgovori so se nanašali na vprašanja, o katerih bodo razpravljali na jutrišnji seji vlade. V ospredju so zunanjje politična vprašanja, prav tako pa bo jutri prišlo do

odločitve v važnih notranje političnih zadevah. Ministrski svet se bo, kakor zatrjujejo v londonskih krogih, bavil v prvi vrsti z nemiri, ki so zadnje čase vedno pogostejši. Kakor se zatrjuje, bo ministrski svet sklenil prepoved vseh shodov in občodov za dobo šestih mesecev, ob enem pa bo parlamentu predložen poseben zakon, ki naj v bodoče prepreči take izgrede.

Pomirjenje v Palestini

Posredovanje arabskih vladarjev —

Angleške čete ostanejo samo v defenzivi

Jeruzalem, 13. oktobra. z. Vrhovni generalni sklep angleških čet v Palestini general Dill je napovedal, da se bodo angleške čete odsljej zadržale v glavnem defenzivno. Angleške oblasti bojejo počakati na uspeh posredovanja arabskih kraljev, ki so izdali proglaš. naj Arabci prenehajo s terorjem in se sporazumejo z mandatnimi oblastmi. Kakor izgleda, se bodo voditelji arabskih

upornikov temu pozivu uklonili, toda boj proti Zidom se bo nadaljeval na drug način. Zaenkrat je bilo sklenjeno da bodo Arabe, izvajali gospodarski bojkot Zidov v vsej Palestini. Odločno pa so proti temu, da bi se se nadalje dovoljevalo priseljevanje židov v Palestino. Če pride do pomirjenja, se bodo angleške čete polagoma umaknile v svoje garnizije.

Nemški protest v Londonu

London, 13. oktobra. AA. Havas: V noti, ki je bila izročena v zunanjem ministerstvu, nemška vlada protestira proti temu, da je bilo v pomorskom sporazumu med Anglijo in SSSR dovoljeno Rusiji 1. da ima svobodne roke na Daljem vzhodu, 2. da si lahko zgradi sedem križark na 8000 ton, ki pa so oborožene s topovi 7.1 namenito 6.11 palcev; 3. da Rusija lahko zgradi še dve križarki s topovi po 16 palcev namenito po 14, kakor to predvideva splošni londonski dogovor.

Razpust socialnodemokratske stranke v Gdansku

Varsava, 13. oktobra. AA. Poročajo iz Gdanskega, da bo tamodjni senat v najkrajšem času razpustil s posebnim zakonom socialno demokratisko stranko.

Za stabilnost valut

Basel, 13. oktobra. w Guvernerji evropskih bank in članic upravnega sveta banke za mednarodno plačila so proučili položaj, do katerega je prišlo na raznih mednarodnih finančnih tržiščih zaradi devalvacij valut. Upravni svet banke za mednarodna plačila je nato sprejet rezolucijo, ki opozarja na nujno potrebo, da se zagotovi stabilnost valut.

Naš prvi poslanik v Stockholm

Beograd, 13. oktobra. o Zaposlanika pri novoustanovljenem poslanstvu v Stockholmu je imenovan bivši profesor zagrebške pravne fakultete in svojstveni poslanik v Buenos Airesu in v Haagu dr. Milorad Stradić.

Tiskovni atađe v Washingtonu dr. Božidar Andjelinović je podal ostavko na svoje mesto.

Napredovanje

Beograd, 13. oktobra. w Napredovali so iz 7. v 6. polotdajno skupino naslednjih učiteljev in učiteljice: Cirila Rakovec v Dobru pri Kamniku, Amalija Zajc v Mirni počti, Antonija Cok v Kočevju, Leopold Likar v Blagovici pri Kamniku, Albert Širok v Ljubljani, Eleonora Kriček na Vrhniki in Ana Mutterhammer v Toplicah v Litijačem soseski.

Iz domače politike

Zaslugam priznanje

Odbor občine Šoštanj je v svoji zadnji seji izvolil g. dr. Otmarja Pirkmajera in g. inž. Strancarja za častne občane v priznanju njihovih zasluga, ki sta si jih pridobil za soldavsko občino in njeno prebivalstvo. Glavna zasluga dr. Pirkmajera je, da je kot veliki župan mariborsk pripomogel, da se je zgradila cesta Šoštanj-Logarska dolina, s čimer je bil ta lepi koček slovenske zemlje na ſiroko otvoren tujškega prometu. A tudi koli podoban je ohraſil Šoštanj svojo nakanjenost. Vsako leto je poskrbel, da so se dobila denarna sredstva iz banovinskega proračuna za potrebine nove naprave v Logarski dolini. Pred leti je bila zgrajena nova cesta od Logarja do Plešenca, popravljen in urejen kolovoz proti Logarskemu stanu, da je danes mogoče z avtom priti skoraj že pod slap Savinje, regulirani so bili z velikimi stroški hudošurki pri Plešenku in na Okrešlju, Šoštanj pa dobila vodovod, pritočilo se je z regulacijo Savinje, t. d. Vsa ta dela pa so bila izvršena po načrtih in pod strokovno-župni vodstvom inž. Strancarja, ki je imel za željo in prošnje domačega prebivalstva vedno polno razumevanje. Šoštanska občina je torej izpolnila samo svojo moralno dolžnost, tako se je s podprtanjem častnega občanstva izkazala hvaležno imenovanima gospodoma.

Od bodoče vojne nas more očuvati samo notranja moč in edinstvo

Jo izjavil Dimitrije Ljotić na svojem nedeljskem shodu v Nišu. Po 15 letih, od kar je bil zaključen mir in končano krvavo klanje, po časih razširanja moči in imovine, so zopet na vidiku ogromni svetski spopadi. Ves svet je dosedaj spal, zanašajoč se na paket Društva narodov. Verjet je, da bo Društvo narodov človeštvo obvarovalo novega prelivanja krvi. Danes pa se vsaki trenutek pojavljuje prorokovanje o bližajoči se novi vojni. Od bodoče vojne nas more očuvati samo notranja moč in edinstvo. Da se izognemo novi vojni in novemu prelivajujočemu krvju, nam je zadostujejočo novo mednarodno pogodbo. Ne topovi, aeroplani in tanki ne morejo odtehati vzajemne ljubezni in zaupanja, kakor tudi ne povezanost skupnih interesov. Moč države prihaja od znotraj, a ne od zunaj.

Poslanci so veliko uho, usta pa dr. Maček

V nedeljo je imel v Sarajevu shod na dr. Mačkovi listi izvoljeni poslanec dr. Jurij Šutej. Govoril je o političnem položaju. Iz njegovega občirnega govora posnemamo par najzanimljivih odstavkov. Izjavil je med drugim: »Na temelju zavesti, ki daje načelnu pokretu življenje in moč, zahtevamo priznanje naše narodne individualnosti. To je aksiom od katerega ne odstopimo v nobeni smerni. To mora vsakodan vedeti, kdor ima krmilo države v svojih rokah in kdor govori v njenem imenu... Narodno edinstvo je fikcija, aka ne odgovarja čustvi narodne duše. Jezično edinstvo ne zadostuje... Mi ne maramo občin brez politične oblasti v državi, ker nočemo, da bi bile naše občine sluge izvršne oblasti: naših političnih eksponentov.«

V doligh letih borbe smo odkrili. Narodno zavednost in politično prepranje predstavljata na naši strani ogromno moč. Mi ne paktiramo, pač pa izpoljujemo moč hrvatskega naroda. Toda niti jaz, niti kdor izmed narodnih poslancev ne odločuje v političnih vprašanjih. Vsi mi smo samo veliko uho, a usta so g. dr. Maček. Naša politika se nahaja v zanesljivih rokah. Zato smo preprčani, da si bo naš narod izvajal zmage — V svojem govoru je dr. Šutej poudarjal tudi to, da »hrvatsko: olitko tudi danes vodi duh Stjepana Radića, zato se Hrvatom ni treba dati, da bi politika hrv. naroda predla v nepravne roke, zato naj pride v katerikoli roke, hrvatsko politiko more edino voditi nemrli duh Radićeve.«

Zbor danielovičevcev u Kumanoou

Na trgu kraja Aleksandra v Kumanoou je bil v nedeljo veliki shod, ki so ga priredili danielovičevci. Ljudje so prihitali na shod z vsem strani, ker se je razglasilo, da bo na shodu govoril sam Ljubo Davidović. Toda Davidović je v zadnjem trenutku pričel odpovedati in postal za glavnega govornika Božidarja Vlajtu, ki pa s svojimi izjavami ni mogel posebno navdušiti poslance, ker je povedal samo to, kar so že nečotorkrat stali od drugih govornikov. Po govoru poslanca Radmila Stojilovića je bila sprejeta rezolucija, ki zahteva svobodo zborov in dogovorov, tajne in svobodne volitve, tiskovno svobodo, svobodo trgovine, zakon proti korupciji in zakon o preiskavi izvora bogastva pri javnih funkcionarjih.

Borzna doročila.

Curia, 13. oktobra. Beograd 10. — Paris 20.27, London 21.305, New York 434.25, Bruselj 73.06, Milan 22.85, Amsterdam 20.25, Berlin 174.25, Dunaj 73. — Praga 16.25, Varšava 31.50, Bukarešta 3.25.

CHARLIE CHANOVA TAJNOST

Samoobramba trgovcev pred tatovi

V Ljubljani se vedno bolj mnoge tatvine po trgovinah –
Kako si znajo tatovi pomagati

Ljubljana, 18. oktobra
V dobi krize postajajo ljudje podjetnejši, hkrati pa niso nič kaj načinili v pogledu poštenosti in je vsaj nekaterim malo manj, če zavojijo v kriminal. Poleg večne drugih stanov okujoša menda najbolj precej omajajo sproti bridle izkušnje, da dandasne ne kaže nikum prveč zapalni. V našem primeru ne gre morda za vse liste, ki so bili osleparjeni zaradi prevelike zaupljivosti, če so dajali blago na kredit, marveč že se ne rodnejši način oskodovanja trgovca, potom tatvin. Bili tisti časi, ko je trgovec lahko mirno razložil blago po prodajalni mizi in se mu ni bilo treba batiti, da bo kdo z nepoštini namenil posegel po njem. Zal pa so ti časi minili. Čim je nastopil govorarski kris, so kakor po drugih mestih, prceli zahajati tudi pri nas v trgovske lokale prijetljive lastnine. Tatvine po trgovinah so se mnoge in so zdaj na dnevnem redu. V večjih trgovinah, kjer ni dovolj poskrbljeno za varnost, se pokraje med letom za dejeti tisoče blaga, a tudi v manjših pokradujejo tatovi letno za več tisoč dinarjev.

So ljudje, ki se naravnost specializirajo na tatvine po trgovinah in se pri tem poslujujejo vseh mogočih trikov. V lokalne prihajajo najreje ogromni v pejneri ali običajeni v široke suknje, da čim lažje izmaknejo in skrijejo, kar v ugodnem trenutku dosežejo. V trgovine pa navadno ne prihajajo podineci, marveč često v celih skupinah, ter kradejo organizirano in zelo pretkano. Tatovi si dajo dostavljati blago iz trgovin tudi na dom in še raje v razne javne lokale, pri čemer pa se poslujujejo drugačnih elektarskih trikov. Nastopajo sami kot trgovci ali vsaj kot krošnjari in sejmarji. Specia-

listov-tatov po trgovinah imamo v Ljubljani še več jih pa prihaja, kakor vedo povedati, oskodovani trgovci sami, iz drugih banovin. Zgodi pa se tudi, da država tatu izsledi. Te dni je prejeti neki ljubljanski trgovci pismo, in sicer anonimna, v katerem me je nekdo ovadil znanega tatua iz Zelene Jame ter mu načinil opisal prilike in dan, ko mu je ukral iz trgovine tri ducate kravat. Sporočil mu je tudi njegov sedanj način, nakar se je trgovec odločil in mu zagrozil pismeno, da ga bo izročil oblasti, če mu do določenega dne ne poravnava računa za ukradene kratevate. In glej čuda! Naslednjega dne že se je pojavi v njegovi trgovini neznan ženska, ki je gladko povrnala povrh še precej zasoljeno racun, nato pa izginila, kakor kafra. Ob drugi priliki se istemu trgovcu stvar ni takoj obnesla. Stopilo je v trgovino hkrati več mladih ljudi in je prvi izbiral srajce, drugi ogledovali manufakturno blago, tretji pa je medtem pomeril kratek zimski suknjic. V trgovini je bilo že prej nekaj kupcev in je neznanec, ki je imel običajno suknjic v hpu, ko je stopil trgovcev za hip v stranske prostor, kratekomalo izginil. Trgovec ga je sicer hitro poigral, a je bil taž na varnost. Zasledovanje je bilo brezuspešno, v ugodnem trenutku pa sta izginila še dva druga kupca in edenčka nekaj malenkosti.

Ker se taksi primeri v Ljubljani čedajo vse bolj množe, so v mnogih trgovinah vsaj za silo izvezbali nekake hišne detektive, in sicer iz vrst nastavljencev. Lastniki večjih trgovskih obratov pa resno razmisljajo o tem, da bi kazalo nameščali po trgovinah polklicne hišne detektive specialiste, ki bodo znali tatove založiti in jih izročiti roki pravice.

Najlepši film francoske produkcije! Izredno napeti prizori iz svetovne vojne! Nepozabna herojstva letalske eskadrile! Ljubezen in sanje o neizmerni sreči.....

L' equipage

Charles Vanel, Annabella

Premiera jutri v KINU MATICI!

Tovariši v življenju
in smrti
Ta film, ki je slavil triumfe po vsem svetu,
bo predmet občudovanja tudi v Ljubljani!

Otvoritev male Filharmonične dvorane

Največja prednost dvorane je njena izredna akustičnost
Če madrilesek vlade ne bo več mogoče

Ljubljana, 13. oktobra
Se dragocenija pridobitev, kot razširjevanje in preurejanje velika dvorana Filharmonije, je njenata malo dvorana, ki bo služila intimnim, komornim ter drugim glasbenim pridružitvam manjšega obsegja, predavanjem itd. V svetih barvah blesteča in z nevsljivimi elegantnimi svetlobnimi pripravami okrašena učinkuje kaj prijetno in nedražično. Nad odrom je Santova slika slovenskih komponistov, ki sicer odvaja posornost poslušalcev od glasbenih podavalov, vendar bo to trajalo le toliko časa, dokler se je ne bodo privadili. Največja prednost te male dvorane pa je njenata izredna akustičnost. V nji ni mogoče slepoti s približnimi toni. Vse mora biti do absolutne čistosti naštudirano, podano, in vsaka intonacija ne sigurnost, vsak ton, ki sicer neopazno pada pod stol, tu zakriči. To nam je pokazal včerajšnji koncertni večer, ki je prvič odprt vratia mali dvorani.

Spored je obsegal skladbe slovenskih skladateljev Jenka, Ravnikar, Lajovic, Osterca, Kogoja, Skerjanca, Svara in Preverska, med Slovencem pa brez dvoma Štefijem tudi Gallusa, četudi se svojega slovenstva takrat ni mogel zavedati, ter Foersterja, ki je vse svoje glasbene delo posvetil nam.

Jenka »Predigra«, če se ne motim v Skerjančevi instrumentaciji za godalni orkester, je s srbskim nacionalnim folklorom prežeta v učinkovita skladba, kaj prikazana za otvoritev domačih slovenskih najrazličnejših kategorij. Njenata izvedba je bila kar najdostojnejša, vendar je poredna akustika dvorane odkrila vsako pegico, vsak približni ton tega ali onega godala. Zato: drugič pozor! Slovenski vočni kvintet je po Jenkovi »Predigri« zapel Gallusov madrigal »Ascendit Deus«. Skladba zahteva kategorično obsežen sprej, zato je v krogu petih pevecov učinkovala nekaj medijo, neprerečevalno. V drugem delu večora je kvintet zapel še Lajovičovo »Megloc«, žal, zelo megleno ter sklenil svoj nastop z našodno, od Svara prirejeno »Moj očka majko konjča dva«. Sicer je to »dakapo« stvar, glasbenemu okusu današnje povprečne publike primerjena zadevica, no, v okvir tako resne predelitev nemara ne bi spadala. Svara seveda ta očitek ne zadeva. Nisem pa pričakoval, da zamore Svara v svojem glasbenem zakonu skočiti tudi čez plot. To bi bil torej nekak »singeing« skok. Kvintet mora paziti na rigoroznejšo intenzijo, posvetiti mora dosti več pozornosti na jasno izgovorjavo, morda se ozreti tudi po izdatnejšem pravotenskem materialu. Prof. Lipovšek nam je nato zaigral še od lani v prijetnem spomini obdržano koncertno razraslo Foersterja na ponaredelo »Po jezercu«. Gladko in hvalečno za klavir napisa-

na stvar je izvala odobranje. Solistka Ljudmila Polajnarjeva je zapela Ravnikov inkreno toplo »Pozdrav iz daljave« ter malo poznamo, a močno občuteno Lajovičovo »Veter veče«. Spremljal je pevko M. Lipovšek. Simpatična, odlična pevka je bila deležna splošnega priznanja. V drugem delu koncerta je prof. Karlo Rupel zaigral troje slovenskih violinističkih skladb. Veliko več jih, zato ne bo še danes. Osterčeva »Fantazija« je oblikovno prozorna skladba. Glasbeno kaže trezen, asekčno nevsljiv slog, ter se zato izogibuje vsaki sentimentalnosti, barvemu in zvočnemu igračkanju, stremi po primitivnem izrazu, ne draži, ne išče napetosti in je zato lahko dostopno ter učinkuje sprostino na poslužilca. Ekspressionsistično občutena in instrument izčrpanojoča je skladba Kogoja, dokajkrat slišani in med najslavnnejša domača violinistska dela spadajoči »Andante«. Kakor ti dve skladbi tako je Rupel z intelligentno interpretacijo in izčiščenim tehničnim znanjem odigral tudi Skerjančev v romantične oblike zagnani in imenito zvezni, v vsej barvah se prelivajoči Intermezzo romantique. Pri klavirju je bila prof. Zarnikova.

Zanimivi, pestri koncert je zaključil že od lani poznani »Concerto grosso« mladega Uroša Prevorška za godalni orkester, ki je zvenel precej ubranje, kakor Jenkova »Predigra« in ki ga je spremeno in zanosno digital komponist sam. Istočasno je vodil tudi Jenka on. Razvija se kot dirigent kaj razveseljivo ter bo zamogel prav kmalu nadomeščati v polnem obsegu svojega vestnega učitelja. Ko bi zamogli vsi tisti, ki jih je Santel naslikal nad odrom, slišati včerajšnji slovenski koncert, bi spoznali, da je njiva, na katero so sejali, lepo obrodila, in da njihova setev daje vse lepo in bogatejšo živetev,

Iz Ptuja

— Veliki Ptuj. Zadnje dni se je v Ptiju veliko govorilo, da se bodo okoliške občine priključile Ptiju. Sedaj je res spel odlok notranjega ministra, s katerim se priključi Ptiju občine Breg brez vasi Draženci, dalje od občine Grajske Višnje, Oresje, del k. o. Krščina, Rabeljčica v k. o. Brstje ter del občine Rogoznica do Brečica. S to združitvijo se je površina velikega Ptuja povečala od 275 na 2315 ha. Po zadnjem ljudskem štetju pred petimi leti je imel Ptuj 4460 prebivalcev, s priključitvijo okoliških občin pa bo imel okoli 7000 prebivalcev.

Občina koroškega plebiscita, v soboto je bila združena s komemoracijo za narodnim mučenikom Habibom Mihajlovićem. Dopoldne se je vršila maša zadušnica, katere se so udeležili številni koroški in primorski rojaci ter ostalo občinstvo. Zvez-

MISTERIOZNO IN NAPENO! MRTVIK NA MURITISI V SEANCI, UMA, IN URLAJ: MIREVA SENJA HUDA NOVILJČNA!
Slavni kitajski detektiv v horči z duhovi mrtvecov! Pri tem filmu Vlado slišeni briži v žilah! Jutri premiera v KINU SLOGA!

pa je bila v dvorani »Mladost« komemoracija, katero je otvoril s svetno besedo predsednik Drushta primorških in koroških rojakov g. Peric. Sledile so recitacije, nako je imel g. Peric lepo zgodovinsko predavanje o Koroški in življu naših bratov Slovencev. Obisk je bil zelo dober in je bila dvorana polna. Veliko pa je manjka naših narodno zavednih ljudi.

— Vlom v mestu. V noči na soboto so vlonili neznanici vlonili: v trgovino s pa-prijevom. Blanke in odnesli iz male blagovne ves drobiti okoli Din 300. dočim se večje želenje blagovne, v kateri je bil večji znesek, niso dočinkili. Policija je aretrala dve mladoletni osebi, osumljeni vlonici.

— Živinski sejem. Na zadnji Živinski sejem je bilo prigrahan 266 krav, 37 volov, 13 bikov, 32 jancov, 60 telec, 62 konj in 8 žrebč. Vsega je bilo prigrahan 418 glav, prodanih pa je bilo 218 glav. Cena volom je bila 3.— do 4.25, krave 2.10 do 3.75, bik 2.70 do 3.75. Junci 2.75 do 3.25. teleta 3.25 do 4.50 za kg žive teže. Konje so prodajali po 300.— do 3.500.— Din in žrebča po 800.— do 1.500.— Din za komad. Svinji je bilo prigrahan 86, prodanih 46 komadov. Cene so se gibale od 5.30 do 7.— Din.

Zagrebška drama v Novem mestu

Novo mesto, 12. oktobra
Sleheremu izobražencu v veselje in zadobjenje so objavljali lelaki zagrebškega narodnega gledališča, da namevera zagrebška drama govorila v Novem mestu z Ibsenovom »Norocem«. Že samo delo tako slavnega in povod prizanega pisatelja je vzbudilo razumljivo zanimanje, ki je doseglo vrhuncem. Čem, da je bila režija »Noroc« povrjenega g. Hinku Nučiću, glavna vloga pa sloviti Viki Podgorški. In re? Novo mesto je zabeležilo v svojo kulturno knjigo spominov: Prvo gostovanje zagrebške drame!

Stevilno občinstvo je težko prakovalo ta kulturni dogodek. Slutnja, da bo to govoril nekaj izrednega, novega za naše mesto, je bila ves premalo. Opisati vsa doživetja tega vetera je težko. G. Nučiću kot režiserju največje priznanje! Gotovo je to ena njegovih najboljših režij. Občinstvo je še bitilo njegovo spremno režišersko roko v sile, hvernem prizoru. Ni zaston, tako ponoma zagrebška drama nanj. Tudi kot igralce je bil na visku, v tretjem dejanju pa je prekoračil s svojo močno, fascinirajočo mimiko in besede vse pričakanja. In še pomislimo, da je ta moč svojo veliko nesrečno stresnila prekrel Novomestanom da, to danes največji umetniški učitev, smo in pa tudi gospodarsko.

Nora! Podgorška! Ibsen! To so tri imena, ne samo dve: Ibsen in Nora! Kje je Podgorška? Ali je ona ta čudovita žena s sestra? Ali je to mogoče? Ali je ni sam Ibsen posjal na naš oder iz svoje genialne domačije? Da, mogoče je! Kako. Podgorška to pa nosi v svoji duši in srebu, za naše ostane nerazumljiva tajna. Ibsenu se niti sanjati ni moglo, da bo na Balkanu našel svojo drugo, živo Nora. Talenta Podgorške ni mogoče takoj razumeti, temveč samo sprejeti ga. Tu je treba časa, misli v globokega razumevanja. G. Baladit kot doktor Rank in ga, Kraljevka kot Christine, a Grkovič v vlogi Krogstadta in ga Vilharjeva z Ane-Marie so bili najboljši partnerji nosilcev glavnih vlog. Vloga je po svojih najboljših močeh pripomogel, da je bilo gostovanje tako uspešno. Vsi igralci v polni meri zasluzili, da reprezentirajo zagrebško drama. Svoj sloves so potrdili dejansko s svojim nastopom in pri tem so si zasluzeno pridobili: simpatije našega mesta.

F. Langer:
Konjeniška patrola

Ljubljana, 13. oktobra
(K premjeri v četrtek, 15. t. m.)

Ime Františka Langerja ima v gledališčih in literarnih kroglih soliden slovenski. Pri nas so bila pred leti vprizorenja njegova dela: »Periferija«, z gospo Nablocko in g. Rogozom v glavnih vlogah, »Kamerko skozi uho Šivancev« in »Izpreobrnitev Ferdiša Pištore. Vse tri igre je zrejala prof. Sest. Kdor jih je videl, so mu brez dvoma zapustile vtič jasno izobilovanega idejnega djeteca, gladkega poteka v dejanju, ki him obteženo in natpravno z dogodki ali osebami, ter prikupne zunanje oblike. Langerjeve igre so sestavljene z večim znanjem pisatelja, ki ve, da mora dejanje na odru ne prestano rasti, da napetost v gledališču ne sme popustiti niti za hip, če hoče dočeti, da ne zamre s padcem zastora interesa občinstva, temveč mora tako zavzeti njihov miselnost, da preživi gledalce dele do sam v sebi in najde v njem svoje stališče do svetovnega nazora, ki ga je razvil pisatelj. V vojni drami »Konjeniška patrola« nam pokaže Langer peščico vojakov, čeških legionarjev, ki so se ustavili v koci sibirškega mužnika, ker so jih primorale k temu razne okoliščine. Tu se pridne razvijati drama, povzročena po zunanjih dogodkih, ki pa jih določajo potek različnih znacilnosti vojakov in iz njih izvirajočih ravnanje. Z živo verjetnost je orisano razmerje preprostega mužnika do »sovražnikov« in razmerje ruskega vojaka, ki so obklopli koko, do čeških legionarjev. Dejstvo, da je vojna, da se si sovražni, ne more zavzeti čustva človečnosti in bratstva. Posledno močno podčudarjan element je tovaristvo, ki ga tudi za ceno lastnega življenja nihiče ne izda. Delo je pisano povsem realistično, in kar mu je štetno v posebnem odliko, brez izrazito podčuditev tendenčne, ki bi mu moga datu videz politiziranja. Razvoj dogodkov se stopnjuje z močno dramatično konco. Značaj nastopajočih oseb so zajeti življenjsko močno, a tople prispevki. Zavest: »Vsi za enega, eden za vse!«

— Kljub vsem oviram, ki se letos slavlja na pot veliki gasilski tomboli, ki bo v nedeljo 18. okt. pa raste zanimanje Širme vse Gorenjske vsek dan bolj in je pri trgovcih ves čas veliko povpraševanje po tablico. Čudnega to pač nič ne kaže vsakogar kdor upošteva krasne dobitke: avtomobil, motor, kolo, opravo in nad 500 drugih dragocenih daril, včasih v nedeljo v Kranj žela, da poizkusí svojo srečo. Že več kot 14 dňakov zbrani dobitki na srečišču občinstva lastnike, zato pa se zanimanje tako stopnjuje. V Narodnem domu pa keglejajo tudi za prav lepe dobitke. Kegljanje bo še v četrtek zvezčen in na dan tom.

— Novi profesorji. S pričetkom novega šolskega leta so bili na gimnazijo nastavljeni: prof. Radič Ante za matematiko, prof. Dular Jože za francosčino, nečinščino in slovenščino in prof. Milošević za telovadbo. Menijojo pa še en prirodopisec, ker sta sedaj dva odška proč in v nekaterih razredih sploh ni prirodopisnega pouka. Slavist in geograf, potem bi zavod mogel dostojno vršiti svojo dolžnost. Novi profesorji so svoja mesta že nastopili.

— Spomenec za začetno načelo živila na Koroškem so te dni podpisala vsa kranjska društva brez izjeme. Postavlja se bo predsedniku vlade g. dr. Miljanu Stojanoviču. Akcijo je izvedel ravnatelj dr. Dolar.

mo akcen potje, kajti dejstvo je prav tako poleg tehničnih nujnih in težih po divljaju, vendar ima povsem svoje po teze, ki mi dajejo poseben značaj.

Drama je zvez

